

ĐỀ CƯƠNG CHI TIẾT MÔN HỌC
CHƯƠNG TRÌNH GIÁO DỤC SAU ĐẠI HỌC
NGÀNH: KHOA HỌC CÂY TRỒNG

1. Thông tin về môn học

- **Tên môn học:** Đấu tranh sinh học
- **Tên tiếng Anh:** Biological control
- **Mã học phần:** PLPT825
- **Số tín chỉ:** 02 tín chỉ (02 tín chỉ lý thuyết, 00 tín chỉ thực hành/thí nghiệm)
- **Điều kiện tham gia học tập môn học:**
  - o *Môn học tiên quyết:* Hệ thống nông nghiệp/Hệ sinh thái cây trồng
  - o *Môn học trước:* Chiến lược quản lý dịch hại tổng hợp
  - o *Môn học song hành:* Vi sinh vật có lợi cho nông nghiệp bền vững
- **Bộ môn:** Bảo vệ Thực vật
- **Khoa:** Nông học
- **Phân bố thời gian:** 10 tuần (30 tiết lý thuyết)
- **Học kỳ:** Học kỳ 2 năm thứ 1
- **Môn học thuộc khối kiến thức:**

Cơ bản ☐		Cơ sở ngành ☐		Chuyên ngành ☒	
Bắt buộc ☐	Tự chọn ☐	Bắt buộc ☐	Tự chọn ☐	Bắt buộc ☐	Tự chọn ☒
Ngôn ngữ giảng dạy: tiếng Anh ☐			tiếng Việt ☒		

2. Thông tin về giảng viên

- Họ và tên: **Lê Khắc Hoàng**
- Chức danh, học hàm, học vị: Giảng viên – Tiến sĩ
- Thời gian, địa điểm làm việc: từ 7h00 đến 16h00 (thứ 2 đến thứ 6) tại phòng 223, nhà Phụng Vỹ, Trường Đại học Nông Lâm Tp. Hồ Chí Minh
- Địa chỉ liên hệ: khoa Nông học – Trường Đại học Nông Lâm Tp. HCM, khu phố 6, phường Linh Trung, quận Thủ Đức, TP. Hồ Chí Minh
- Điện thoại: 0916789098 Email: lkhoang@hcmuaf.edu.vn
- Các hướng nghiên cứu chính: Côn trùng, Quản lý dịch hại tổng hợp, Đấu tranh sinh học, Thuốc bảo vệ thực vật.

- Họ và tên: **Phùng Minh Lộc**
- Chức danh, học hàm, học vị: Tiến sĩ
- Thời gian, địa điểm làm việc: Trung tâm Kiểm định và Khảo nghiệm Thuốc BVTV phía Nam,
- Địa chỉ liên hệ: 28 Mạc Đĩnh Chi, Đakao, Quận 1, HCM
- Điện thoại: 0938 180 576 Email: phungminhloc@gmail.com
- Các hướng nghiên cứu chính: Côn trùng, Đấu tranh sinh học, Thuốc bảo vệ thực vật.

3. Mô tả môn học

Môn học Đấu tranh sinh học gồm 03 module với các mảng kiến thức liên quan đến nguyên lý và ứng dụng các nhóm thiên địch để kiểm soát dịch hại dựa trên các nhóm cây trồng.

Module 1: Nguồn gốc dịch hại, thuốc bảo vệ thực vật, lịch sử đấu tranh sinh học và nguyên lý đấu tranh sinh học.

Module 2: Các phương pháp chủ yếu sử dụng trong đấu tranh sinh học và ứng dụng nhằm xác định biện pháp phù hợp dựa theo, nhóm cây trồng.

Module 3: Một số hạn chế và đánh giá rủi ro trong đấu tranh sinh học.

Khoá học bao gồm các bài giảng trên lớp kết hợp với việc quan sát thực địa tại một số khu vực canh tác các nhóm cây trồng chính. Khoá học yêu cầu tính tương tác cao, học viên được yêu cầu đọc trước tài liệu, làm việc nhóm và viết bài luận.

4. Mục tiêu và chuẩn đầu ra

4.1 Mục tiêu

Môn học bổ sung cho học viên kiến thức nâng cao về nguyên lý và ứng dụng đấu tranh sinh học trong canh tác nông nghiệp. Mở rộng và cung cấp thêm các kiến thức chuyên sâu trong quá trình áp dụng các phương pháp và đánh giá rủi ro trong quá trình ứng dụng đấu tranh sinh học.

4.2 Mức độ đóng góp của môn học vào chuẩn đầu ra của chương trình (PLOs)

Môn học đóng góp cho chuẩn đầu ra sau đây của CTĐT (program learning outcome - PLOs) theo mức độ sau:

Mã HP	Tên HP	Mức độ đóng góp của học phần cho CDR của CTĐT									
		PLO1	PLO2	PLO3	PLO4	PLO5	PLO6	PLO7	PLO8	PLO9	PLO10
PLPT825	Đấu tranh sinh học	S	H	S	H	S	S	S	S	S	S

Ghi chú: *N: Không đóng góp/không liên quan; S: Có đóng góp/liên quan nhưng không nhiều; H: Đóng góp nhiều/liên quan nhiều*

4.3 Chuẩn đầu ra của môn học (CLO - Course Learning Outcome)

Ký hiệu	Chuẩn đầu ra của môn học Hoàn thành môn học này, học viên thực hiện được	CDR của CTĐT
Kiến thức		
CLO1	Hiểu được nguồn gốc của dịch hại, thuốc bảo vệ thực vật và lịch sử đấu tranh sinh học	PLO1, PLO2
CLO2	Hiểu được nguyên lý đấu tranh sinh học	PLO1, PLO2
CLO3	Phân tích và ứng dụng đấu tranh sinh học cổ điển (classical biological control)	PLO2, PLO3, PLO4, PLO5
CLO4	Phân tích và ứng dụng các biện pháp tăng cường thiên địch đấu tranh sinh học (Argumentation biological control)	PLO2, PLO3, PLO4, PLO5
CLO5	Phân tích và ứng dụng các biện pháp bảo tồn thiên địch trong đấu tranh sinh học (Conservation biological control)	PLO2, PLO3, PLO4, PLO5
CLO6	Phân tích rủi ro trong đấu tranh sinh học	PLO5, PLO6, PLO7

Kỹ năng		
CLO7	Đánh giá khả năng ứng dụng đấu tranh sinh học ở một số điều kiện canh tác nông nghiệp	PLO7, PLO8
CLO8	Phân tích và đánh giá rủi ro trong quá trình xây dựng và ứng dụng đấu tranh sinh học trong thực tế canh tác nông nghiệp	PLO7, PLO8
Thái độ		
CLO9	Tích cực học hỏi từ các công trình nghiên cứu đấu tranh sinh học để nâng cao kiến thức và kỹ năng nhằm phát triển các giải pháp hiệu quả trong quản lý dịch hại	PLO9
CLO10	Tích cực tham gia vào các dự án đấu tranh sinh học trong các mô hình canh tác nông nghiệp, đảm bảo tính an toàn và bền vững.	PLO10

5. Phương pháp giảng dạy và học tập

5.1 Phương pháp giảng dạy:

- Thuyết giảng kết hợp trình chiếu slides
- Làm việc nhóm, thảo luận nhóm, bài luận cá nhân sử dụng dữ liệu, kết quả nghiên cứu từ các công trình nghiên cứu hoặc các tình huống thực tế.

5.2 Phương pháp học tập

- Học viên tự đọc tài liệu trước khi đến lớp và đặt các câu hỏi liên quan đến nội dung bài học.
- Học viên tham gia nghe giảng, thuyết trình seminar. Tham quan thực địa, làm việc nhóm.
- Học viên tổng hợp các kiến thức từ các học phần khác và những kiến thức thực tế để đưa ra giải pháp hữu hiệu trong đấu tranh sinh học theo từng mô hình canh tác cây trồng.

6. Nhiệm vụ của học viên

- Chuyên cần: Học viên phải tham dự ít nhất 80% số lượng tiết giảng lý thuyết.
- Chuẩn bị bài học: Học viên phải đọc trước các bài giảng và các tài liệu có liên quan do giảng viên cung cấp, đặt câu hỏi hoặc đề xuất các chủ đề để thảo luận nhóm.
- Thái độ: Tích cực tham gia thảo luận, đặt câu hỏi và giải thích vấn đề.

7. Đánh giá và cho điểm

- Thang điểm: 10
- Kế hoạch đánh giá và trọng số

Bảng 1. Matrix đánh giá CDR của môn học (CLOs)

Các KQHTMĐ của môn học	Chuyên cần (10%)	Bài Seminar giữa kỳ (20%)	Thi cuối kỳ/tiểu luận (70%)
CLO1	X		X
CLO2	X		X
CLO3	X		X
CLO4	X	X	X
CLO5	X	X	X
CLO6	X	X	X
CLO7	X	X	X
CLO8	X	X	X

Các KQHTMD của môn học	Chuyên cần (10%)	Bài Seminar giữa kỳ (20%)	Thi cuối kỳ/tiểu luận (70%)
CLO9	X		X
CLO10	X	X	X

Bảng 2. Rubric đánh giá môn học

Chuyên cần:

Tiêu chí	Tỷ lệ %	Đánh giá				Điểm
		Rất tốt	Đạt yêu cầu	Dưới mức yêu cầu	Không chấp nhận	
		Từ 8,5 đến 10	Từ 7,0 đến 8,4	Từ 5,5 đến 6,9	< 5,5	
Hiện diện trên lớp	70	Tham gia >80% buổi học	Tham gia 70 - 80% buổi học	Tham gia 40 - 70% buổi học	Tham gia <40% buổi học	
Tích cực	30	Nhiệt tình trao đổi, phát biểu, trả lời nhiều câu hỏi	Có đặt/trả lời câu hỏi	Không tham gia thảo luận, trả lời, đóng góp khi được chỉ định	Không tham gia và không trả lời được khi có yêu cầu	

Điểm đánh giá seminar:

Tiêu chí	Tỷ lệ %	Đánh giá			
		Từ 8,5 đến 10	Từ 7,0 đến 8,4	Từ 5,5 đến 6,9	< 5,5
Bố cục, nội dung	20	Chủ đề và các hợp phần trong nội dung rất gắn kết. Các hợp phần được trình bày logic, rõ ràng	Chủ đề và các hợp phần trong nội dung gắn kết. Các hợp phần được trình bày logic	Chủ đề và các hợp phần trong nội dung có liên quan. Các hợp phần được trình bày đạt	Chủ đề và các hợp phần trong nội dung có liên quan. Các hợp phần được trình bày chưa đạt
Hàm lượng kiến thức	35	Khai thác hiệu quả dữ liệu khoa học, sáng tạo trong việc giải quyết vấn đề đặt ra	Khai thác hiệu quả dữ liệu khoa học, giải thích rõ vấn đề đặt ra	Khai thác hiệu quả dữ liệu khoa học và có giải thích vấn đề đặt ra	Chưa khai thác tốt dữ liệu khoa học
Hiệu quả trực quan	15	Hình ảnh, biểu đồ có giá trị chuyên tải thông tin, phù hợp với từng nội dung	Chọn được hình ảnh, biểu đồ phù hợp, hỗ trợ tốt cho nội dung	Sử dụng hình ảnh, biểu đồ nhưng ít liên quan đến nội dung	Thiếu hình ảnh, biểu đồ trong nội dung trình bày

Tiêu chí	Tỷ lệ %	Đánh giá			
		Từ 8,5 đến 10	Từ 7,0 đến 8,4	Từ 5,5 đến 6,9	< 5,5
Mức độ tương tác và trả lời câu hỏi	15	Trình bày rõ ràng, có điểm nhấn, tương tác và bao quát kháng giả	Trình bày rõ ràng, tương tác cao với kháng giả	Trình bày đạt, nhưng ít tương tác với kháng giả	Trình chiếu và đọc, không hoặc rất ít tương tác với kháng giả
Làm việc nhóm	15	Thể hiện rõ khả năng hợp tác và đóng góp tích cực vào hoạt động seminar của nhóm và cả lớp	Có đóng góp vào các hoạt động seminar của nhóm và cả lớp	Ít đóng góp vào hoạt động seminar của nhóm và cả lớp	Thụ động, không hoặc rất ít tham gia vào các hoạt động seminar của nhóm và cả lớp

Thi kết thúc môn học/tiểu luận:

Đánh giá dựa vào bài tự luận (trả lời câu hỏi hoặc vấn đáp).

	Tỷ lệ	Từ 8,5 đến 10	Từ 7,0 đến 8,4	Từ 5,5 đến 6,9	< 5,5
Bài luận hoặc bài thi	100	Trình bày rõ ràng các kiến thức đã được học; áp dụng kiến thức vào các tình huống thực tế đồng thời đưa ra các nhận định, đánh giá	Trình bày rõ các kiến thức đã được học; giải thích các tình huống thực tế	Trình bày được các kiến thức đã học nhưng chưa giải thích được các tình huống thực tế	Chưa trình bày được kiến thức đã học và không giải thích được các tình huống thực tế

8. Giáo trình/tài liệu tham khảo

Ann Haijek. (2004). *Natural enemies*. Cambridge University Press.

Bellows, T. S., & Fisher, T. W. (1999). *Handbook of Biological Control*. Elsevier Inc. All rights reserved.

Driesche, R. G., & Bellows, T. S. (1996). *Biological Control*. Springer New York, NY.

9. Nội dung chi tiết môn học

Chuẩn đầu ra của bài giảng (Lesson Learning Outcomes - LLOs) thoả mãn các chuẩn đầu ra của môn học CLOs

Tuần	Nội dung	LLOs	Hoạt động dạy và học	Hoạt động đánh giá	CDR môn học (CLOs)
1 - 2	Chương 1 Nguồn gốc dịch hại, thuốc bảo vệ	LLO1: Nắm được kiến thức về nguồn gốc dịch hại, thuốc bảo vệ thực vật, lịch sử và	+ Đọc tài liệu + Thuyết giảng kết hợp trình	Seminar, Bảng câu hỏi, thảo luận nhóm	CLO1, CLO2, CLO7

	thực vật, lịch sử và nguyên lý đấu tranh sinh học	nguyên lý đấu tranh sinh học	chiếu slides, video + Thảo luận, đặt câu hỏi, trả lời câu hỏi		
3 - 4	Chương 2 Đấu tranh sinh học cổ điển	LLO2: Hiểu và ứng dụng được đấu tranh sinh học cổ điển trong canh tác cây trồng	+ Đọc tài liệu + Thuyết giảng kết hợp trình chiếu slides, video + Thảo luận, đặt câu hỏi, trả lời câu hỏi	Đánh giá thực địa/ Seminar, thảo luận nhóm	CLO3, CLO7, CLO8
5 - 6	Chương 3 Tăng cường thiên địch trong đấu tranh sinh học	LLO3: Hiểu và ứng dụng các biện pháp tăng cường thiên địch trong canh tác cây trồng	+ Đọc tài liệu + Thuyết giảng kết hợp trình chiếu slides, video + Thảo luận, đặt câu hỏi, trả lời câu hỏi	Bảng câu hỏi, bài tập tình huống, thảo luận nhóm	CLO3; CLO7; CLO8, CLO9, CLO10
7 - 8	Chương 4 Bảo tồn thiên địch trong đấu tranh sinh học	LLO4: Hiểu và ứng dụng được các biện pháp bảo tồn thiên địch trong thực tế canh tác cây trồng	+ Đọc tài liệu + Thuyết giảng kết hợp trình chiếu slides, video	Seminar, thảo luận nhóm	CLO4; CLO5, CLO7; CLO8; CLO9; CLO10
9 - 10	Chương 5 Đánh giá rủi ro trong đấu tranh sinh học	LLO5: Hiểu và phân tích được các rủi ro trong đấu tranh sinh học	+ Đọc tài liệu + Thuyết giảng kết hợp trình chiếu slides, video + Thảo luận, đặt câu hỏi, trả lời câu hỏi	Seminar, Bảng câu hỏi, thảo luận nhóm	CLO5, CLO7, CLO8, CLO9; CLO10

10. Hình thức tổ chức dạy học

Nội dung	Hình thức tổ chức dạy học môn học (tiết)				Tổng
	Lý thuyết	Seminar	Thảo luận	Tự học	
Chương 1	5	0,5	0,5	5	11,0
Chương 2	4	1	1	12	18,0
Chương 3	4	1	1	12	18,0
Chương 4	4	1	1	12	18,0
Chương 5	5	0,5	0,5	5	11,0
TỔNG	22	4	4	46	76

11. Yêu cầu của giảng viên đối với môn học

- Phòng học, thực hành: Phòng học, Trại thực nghiệm, dụng cụ, thiết bị và máy móc để phục vụ môn học
- Phương tiện phục vụ giảng dạy: Máy chiếu, hệ thống âm thanh, flipchart

Thành phố Hồ Chí Minh, ngày 19 tháng 10 năm 2021

TRƯỞNG KHOA
(Ký và ghi rõ họ tên)

TRƯỞNG BỘ MÔN
(Ký và ghi rõ họ tên)

GIẢNG VIÊN BIÊN SOẠN
(Ký và ghi rõ họ tên)

TS. Nguyễn Duy Năng

TS. Lê Khắc Hoàng

TS. Lê Khắc Hoàng